

۲۳ مایس ۱۹۱۸

صافی : ۴۵

ایگنهی جلد

کیکی محبو

تسکاريخ

عثماني سنجاغك منشأى اطرافنده

عثمانى سنجاغك منشأى نهدر؛ بو سؤاله قطيعلىه جواب ويرمك قولاي برشي دكلدر. عثمانى سنجاغى، سلطان محمود ثانى وبعضيلره كوره، سلطان عبدالحجيد زماننده، شيميدىكى شكلى آلمشدر. دنيوزر، سلطان محمود ياخود سلطان عبدالحجيد زمانته كلنجيه قدر، عثمانى سنجاغى، بر روايته كوره، ساده قيرمىزى وبعضاً اوزرينه آيات قرآنيه يارلش يته قيرمىزى، وديكر روايته كوره، فاتح سلطان محمد زماننده يالكرز هلالى حاوى قيرمىزى و دولت عليه عثمانيه نك حين ناسننده، بياض بر بزدن عبارتدر. دنيوزر.

منقولده استناد ايند روابتر بعضاً صحيح اولور وبعضاً اولماز. حالوكه برادعائيك يحيى آتچق صاغلام وثائق ايله تأييد اولنور. ايشته عثمانى سنجاغك شكلى حقنده بر فكر بررهجك وثايقندن برى، ۱۲۱۹ سننه مجريه سنده استانبولده طبع اولان «الرسالة العجيبه السمي بالعبالة الجغرافية» نام اثر در ۱۱ سلطان سليم ثالث زماننده طبع اولنش بوغرافيا كتابى [۲] ۷۹ صفحه مئن وبر جوق خريطه لردن عبارتدر. متندن صوركه وخريطه لردن اول، اوسنى عثمانى طهرانى وآلتى عثمانى آرمهسى ايله موشج واورتهسى كتابك طبع اولندينى على مشعر برهيفه [۳]

[۱] وقتيله نيمه طرفنه معاصركندارلى ايله تعيين اولان ياقوواكى نام لسان اشذناك، بولترك ترجمه سده مأمور ايدلديكى، كتاب مذكورك مقدمه سنده ذكر ايديليور. اترك طبعى تارضى ومعيطه ريكسك اسى كتابك نپاينده. بروجه زير كوسترليور: «قدتسبر اكمال طبع» هذه الرسالة العجيبه السمي بالعبالة الجغرافية فى دارالطبعة العامرة للدولة العلية العثمانية لازالت محفوظه بتأيدات الصددهانى بفرقة الفقير الى الاثره القدير عبدالرحمن المدرس والرئيس بدار الطابع المعاصره وذلك فى عام ۱۲۰۵ و عشر بعد ان تأين والفقير شيرشبان العظيم. [۲] ۳۷۵ ساتيسرو اولان بو اثر، اليوم استانبول دارالنفى ادبيات فاكولتهسى اصول تاريخ دارالاساعيسى كيتبخانه سنده بولنور.

[۳] صفحه نك مئن بروجه زيردر:

جديد آتلس ترجمسى

«طبعخانه ماينده جديد آتلس كبير قطعه لرى ترسيم اولنوب طبعنه اراده قاطعه حضرت جهاندارى تعلق ايتككه كره ارض ومادن مركب شرق و غرب جنوب وشمال اعتباريله قطع اولنان كره لور واورويا واسيا و افريقا وامريضا قطعه لرى وبعض تفصيل خريطه لرى بو آوان ين اقباله عروسه اسكدارده مجدداً بنا وانشا بيوريان طبعخانه ماينده طبع و تكميلى ميسر اولمشدر وبالله التوفيق سنه ۱۲۱۸»

واردركه، شيميدىكى آرمه يه نغايه بكمزه مين اوزمانكى آرمه ده، عثمانى سنجاغك آى ايله ييلدزدن عبارت اولدنى كورديور. ديككه سلطان سليم زماننده استعمال اولنان سنجاغك شكلى جزئى بر فرق ايله - اوزمانكى ييلدز آلتى حالوكه شيميدىكى ييلدز پش شاعدن عبارتدر - شيميدىكى سنجاغه بكمز ايدى، ايتككه سلطان محمود ياخود سلطان مجيد زماننده شاعارده تعديلات وقوع بولمشدر.

شيميدى برواده بر سؤال وارد اوليور. سلطان سليم ثالث زماننده قوللايلان سنجاغك شيميدىكى شكلى، سلطان سليم زماننده يه يقسه ده اولكى بادشاهلرك زمانلرده يه قبول اولوشدر؛ وثايق مقعنه اولمايجه، بو سؤاله قطعت ايله جواب ويريله من.

سنجاغك ساده قيرمىزى ويا يالكرز هلالى حاوى بر بزدن عبارت اولديغه دائر واقع اولان روابتره كلنجيه، بونلر طوغرى اولسه بيله، اول اصرده ساده قيرمىزى بى سنجاغك، هلالى حاوى سنجاقندن ده اسكى اولمى لازم كلير. چونكه سلطان سليم ثالث زماننده قوللايلانى كوريلن سنجاغك، سلطان مشاراليك زماننده قبول ايدلديكى فرض اولسه بيله، اوز زمانن اول قوللايلان سنجاغك ساده قيرمىزى بر بى دكل، بلكه هلالى حاوى بر بزدن عبارت اولمى لازم كلجيكدر. زيرا، سلطان سليم ثالث زماننده سنجاغك شكلى، تديلانه اوغرامش اولسه بيله، ايند اولكى شكلى، هلال شكندن بشقه برشى اوليه جقدر. چونكه موجود هلاله بر ييلدز علاوه ايتك، ذاتاً موجود اولان هلالى حاوى سنجاغى تعديل ايتك ديكدر. سلطان سليم ثالث زماننده قوللايلان سنجاقندن اولكى سنجاغك، قيرمىزى بر بزدن و بوسوكنجيدن اول، هلالى حاوى بر بزدن عبارت اولديغنى فرض ايتك، هلال شكلك ابطال ايدلديكى قبول ايتك ديكدر. حالوكه هلال، اليوم موجود اولدندن، هلاك عثمانى سنجاغنده علامت مزه اولدق قبول اولندينى آندن اعتباراً هيچ بر وقته ابطال ايدلديكى وجونكه ابطال ايدلديك، بريته قيرمىزى بى سنجاق ايله ايدلش اولسه ايدى، تكرار هلاك قبول ايدلديه چكى و بناء عليه ساده قيرمىزى سنجاغك هلالدن ده اسكى اولديغنى بالحاكه كلسايلور. بونقدهم وثايق مرسته سى حقنده يوروديان طاماعتدن صوركه، هلاك منشأى بولغه چاليشلم.

فاتح سلطان محمد خان استانبولى ضبط ايتديكى وقت، سنجاق علامتى اولدق هلالى انتخاب ايتشدر، دنيوزر. بو، طوغرى اوله بيلير. هلال، يكي بر علامت دكلدر، اسكيدر. بيزانس زماننده، هلال علامتى يك جوق ايشيه تزيين ايدر وحى آى ايله ييلدز [۴] بيزانس شبرى آرمه سنك اسكاردن

[۴] اسكى منجارعنده ده، هلال، ايتلر طرفه كى ييلدز ايله برابر، «اوغور وسعادت» ي تقييل ايدر ايدى.

برى ايدى [۵] عثمانى هلالك بيزانندن آلدننى [۶] وكذلك بيزانسليك هلالى ده اسكى قولمردن آلدقلى بعد الاحتمال دكلدر.

ازمنه قديمه ده، الناسكى مدنيتك مركزى بيلستان ايدى. بيلستان يازيسى اولان خط ميخنيك حل وقرات ايدلديكى كوندنبرى، بوعلكتك بارلاق مدنيى ده واسع بر مقايده تقدير ايدلديك بيلستاندا، دنيه بيلرك، بيلستان، مدنيت حاضره نك بشيكدر. علم، فن، صنعت، عادات، اعتقادات بوعلكتدن هملك سائره كچيشدر. بو هملكترك بعضيلرى، بيلستان ايله طوغريدن طوغرى به وبعضيلرى بالواسطه تماسده بولمشلارد. بيزانس، بيلستانك مدنيتيه تماسده بولش اقوم ساميه ايله مناسبته بولنديغنى تاريخ كوستريور. مثلا سامى اولان جوشيلر، جنوى عربستان ايله حرب ايتدكارى وقت، بيزانسليك هايه سنى طلب ايتشدر [۷]. فرات نهري جوارنده كى اراضى ايله سوريه ي ادارمى آلتك آلتش بيزانس، عربلر طرفدن مغلوب ايدلديكى وقت، هملك مذكوره ي ترك ايتكك مجبور اولمشدر. بيزانس غربى آسيا اقوامى ايتكك تاثيرلر بولكر. روما ايتراپلورى

Brockhaus Conversations-Le- [۵]

xikon، جلد ۸، صفحه ۶۳۴

[۷] بو ناسيده عثمانى هلال، اهر جيتنك علامت حمزه سته تعلق ايند بر مستطابه ناس ايدكجكر. هلال، اهر، صليب اهر جيتنك اساساتى داخلنده تأسس ايتشدر. بالعموم دوللر وحى «صليب» ايله علامته سى اوليان زاويتا بوعلامتى قبول ايتشدر. توركي «هلالى» علامت اولدق قبول ايتديكى وقت، شيميدى قدر بين الملجه قبول ايدلش علامته بر «ايكيك» تحيد ايدكجكك دائر منافع لور جريان و نهايت، ۱۹۱۲ سنه سنده، واشينغتونده انعقاد ايند بين المللى طغوزنجى صليب اهر قونغرمسى «هلال» ي، بين المللى بر ماهيتى حائر اولدق، رسماً تصديق ايتشدر. هلال اهر مرخصى صفتيله او قونغره ي اشتراك ايتش اولان پروفيسور دوكتور بيم عمر پاشا، راپورى اوفودندن صورك، قونغره ريسى «هلال اهر»، بوقون صليب اهر جيتنك اساساتى تشكيل ايند جتوره معاهده نامه سنك بر. تسيليره توفيقاً حركت ايدكجكى اميد وهلال اهرى تبريك ايدرم «ديدنك سكر»، قونغره بولونان يونان صليب اهر جمعيتى مرخصى «هلال تعبيرى حقنده برقاچ سوز سوليك ايتسرم. هلال» بيزانس ايتراپلورلى خريستيان ايكن، بيزانس برعلامت ايدى. هلال، مسلمان برعلامت دكلدر. بناء عليه هيچك قبول ايديله جكمز بر علامتدر» ديدى.

Neuvième Conférence internationale de la Croix Rouge, Washington,

صفحه ۱۶۶.

Die Volker, Hugo Winkler (v) (Der Alte Orient) Vorderasiens

(جز ۱، ۱۸ برنجى سنه)

باستان، علوم و فونی دنیایک هرطرفه نشر
ایندیکی کی اعتقادات باطلانی نشر و اجرام ساهوینک
تأثیراته رعایت ایتشدر . بابستانده برکیل لوحه
اوزورسه شکوک بر دایره ایله محاط پناگرام
شکاک بولنسی کیفتی، ییلدیزه بکزیون بر طاقم
اشکاک بوملکنک محصولی اولدینی اثباته کایدیر .
ذاتاً برآلمان عالی [۱۷] عثمانی سنجانک، دایره ایله
محاط پناگرامک بقیه سندن نشئت ایتدیکی ظن ایشک
ایستور . بوعالک ظنی، یوقارده سرد ایتدیکنز
مطالعی تأیید ایدهدک بر ماهیتدهدر؛ یعنی عثمانی
سنجانکده کی هلال شکلی، ایسترسه برانسنن ایسترسه
نجمتاندن آلسنن ویلدرز شکی ایسترسه هه کسا .
غرامدن ویا پناگرامدن جیقین، نتیجه اعتباریله
بونارک وطلولایسیله عثمانی سنجانک مقشاً اصلینسی
بابستانده آرامق لازم کلدیکی ظنندهر .

شیمیدی قدر یورودین محاکمه ایله، عثمانی
سنجانک شکک منشأی، صورت قطعیده حل
ایدنش دکلدر . بو مقالهده، بو مسئله ختنده آتقیق
بعض مطالعهلر درمیان ایدلشدر . روسیا و آوستریا
موزه خانه لرنده احتیالک تورک - روس و تورک نجه
مبارهلرندن قاله بعض اسکسنجانلر بونور و شکاری
تعیین اولنیلیر . بناء علیه مسئله قیاعدنی ایچون،
ایلریده بوکا دایر دسترس اوله جعزم معلومانی درج
ایدهدکیزی وعد ایدرک، شیمیدلک سوزده نهایت
وبررز .

آرام غالاتی

ایده جک اولورسوق «حما» و «تل» اولدینی کورورز .
حما کله سی عبارتیهده، عربجهده و یکی سورانیجهده
حمایه و مدافعه، و تل کله سی، بوتون ساهی لسانلرده
الله دیکلدر . عبارتیهده ملکرک اسملاری تل ایله
نهایت بولور . عبارتله کوره، هر برملک اسمی،
وظیفه سی افاده ایدر . بو اساسه بناء، حمال،
حماه ایتمک و وظیفه سیلک مکلف ملک دیکلدرکه حان
ماغن داویدک مناسنی افاده ایدر . ذاتاً قبا قولاق
خسته لغته قارشومؤثر برچاره اولوق اوزوره قولالایان
حمال شکک وظیفه سی، خسته نی حماه ایتمک دیکلدر؟
فکر مزمه کوره بو تعبیر، سورانیلره و اوزاردن بونار
ایله مناسنده بولنش سلجوقی تورکلره و بالا آخره،
عثمانی تورکلره کچرک الیوم تورکجهده استعمال اولنمده
بولنلشدر .

Die Atlaslaender, E. Banse (۱۷)
(Orient, I), ۱۸ صحیفه

یناقلر اوزورسه چیزین شککک، حمالل درلر) .
پناگرام، بش خطنن عبارت اولوب کرفنی ایکی
مثک مساوی الاضلاعدن حصوله کلن بش کوچوک
شعاعدر . (بو شکله مهر سلیمان درلر) . کرک
هه کساغرام، کرک پناگرام خسته قلهده، ارواح
خیته یه قارشى قولالایان بر آت مدافعه، بر نوع
سیر ایدی . پناغورک اشکال لوحه لرنده، هه کساغرام
صحت تئالی ایدی [۱۱] . هندیلر، هه کساغرام
برواسطه حمایه اولوق اوزوره استعمال ایدرلر ایدی [۱۲] .
اسکی پایروسلرده، پناگرامک یانی باشندده، عبارتیهده
«الله» دیک اولان Eloim, Zebaot, Adonai
کله لری یازیلی بولنلشدر [۱۳] . بر فرانسیز عالی،
هندیلرک، بو اشاراتلری سامیلردن آلفلری ظن
ایدیور [۱۴] . میلادک اوچونجی عصرنده، ایتالیا
جنوبنده کائنات تارانت شهرنده بر مزار طمانی اوزورسه
حک ایدنش بر هه کساغرام بولنلشدر [۱۵] .

زمانارده بیلله عین اعتقادات اکسیک دکلدر .
شرق اسلام، خرسیتیان و یهودیلری، قبا قولاق
خسته لغته قارشى هه کساغرامی یعنی حمال [۱۶] قولالایرلر .
عثمانی سنجانکده کی ییلدیزک، اولارده آلتی و سکره
بش شماعدن عبارت اولسته نظرأ، بو ییلدیزک،
«حما» و «سیر» علائیلری اولان حمال و مهر
سلیمان اشکالک کوره ترتیب ایدنش اولدینی فرض
ایتمک بلسکه طوغری اولیلیر .

Brockhaus Konversations Lexikon (۱۱)

kon, جلد ۵، صیفه ۵۰۹

Jewish Encyclopedia, (۱۲)

جلد ۸، صیفه ۲۵۱-۲۵۲

neue Zauberpapyri, Wessely (۱۳)

صیفه ۶۸-۷۰

Magie dans l'Inde, Henry (۱۴)

Antique, صیفه ۹۳

Jewish Encyclopedia, (۱۵)

صیفه ۲۵۱-۲۵۲

[۱۶] حمال، حمایه کله سنک جعیدر . بو تعبیر،
آلتون ویا کوش نالر ایله ربط ایدنش بر طاقم بوک
پارچه لرنندن، بدوی قادیلره مخصوص، پایلان قوشاق
دیکلدر . فقط بو تعبیر، تورکجهده اولدینی کی عربجهده
«نسخه» مقامنده مستعمل دیکلدر . تورکجهده، احتیالک
بوکله یه، مجازاً «نسخه» معناسی ویرلشدر .

بو، بویه اولقله برابر، بوکله مک اشتقاقی بولغه
چایلش جعز . حمالک عبارتیه سی «ماغن داوید»
یعنی حضرت داوودک سپری دیکلدر . بوکله ی تحلیل

یوستاییانوس طرفندن تدوین ایدیلوب Corpus Juris
تسمیه و میلادک ۱۸۰۰ سنه لرنه قدر اوزوراده
دستورالعمل اتخاذ اولان قوانین مجموعه سی، یزانیس
معرفیه سوریه یه ایدنش وسوریه، عربلره
کچدیکی وقت، قوانین مذکورک بعض اقسامی عرب
حقوق کتابلرنه کچمدر . امدی، اقوام سامیه یه
باستان، و یزانیس اقوام سامیه ایله اولان یواخلار
طاردن حصول کلن مناسیلتک مقابل اولرنه کوره،
بوملکنلر آره سنده دائماً مقابل برعل، فن، لسان،
صنعت، تجارت، عادات و اعتقادات مبادله سنک وقوع
بولدنی شه سزدر .

اقوام سامیه اسک زمانده بدوی ایدیلر . بدویلر اکثریا
کیجه بولمجه قیلرندن و آکی کندیلر یزانیس هرک ایتدیکنن،
آنی هر شیدین زیاده تقدیس و عادتانی نعمتلری
مقامنده عد ایدرلر ایدی [۱۸] . بوکون بیلله، یهودیلر،
هر آکی باشندده، هلال کورونوبکی وقت دعا ایدرلر .

بو، اسکندن قاله برعاده درک منشأی بابستانه عطف
اونور . بابستانلر بعض اشیانسنده هلالک شکل [۱۹]
کورونوبکی کی ساسانیلر حکمدارلرندن خسرو زمانده
کسینل سکدهده [۲۰] حکمدارلر علانی اولوق اوزورده عین
شکل کورینور . مجستان، بابستان و یزانیس
ایله نغاسده بولنلنی ایچون، بواج ملک آره سنده
دخی افکار، عادات و اعتقادات مبادله سی وقوع
بولدنی بدیدیر . ایشته بومبادله اساسه بناء، بابستانلک
زیت اشیایسه خسروک سکسنده کوریلن هلال
شککک یزانیسه، و یزانیس عثمانیلره کچمش اولسی
غیر ممکن دکلدر .

شیمیدی، عثمانی سنجانکده کی ییلدیزک منشأه
کلم .

یوقارده، سلطان سلیم ثالث زماننده عثمانی
سنجانکده قولالایان ییلدیزک آتی و بالا آخره بش
شعاعی اولدینی سولایش ایدک . عجبا بویلدیزک
منشأی نه اولیلیر؟ بونک ایچون، اسک زمانده
ییلدیزه بکزر اشکال تدقیق ایدله .

سحره تلق ایدن اسک پایروسلرده Hexagramme
هه کساغرام (یعنی خطوط مسته و Pentagramme
پناگرام) یعنی خطوط خسه) کی بعض اشکال
تصادف اولنور . هه کساغرام، بربری اوزوریه معکوس
سوزنده وضع اولننش ایکی مثک مساوی الاضلاعدن
حصوله کلن آتی کوچوک، (قبا قولاق یعنی حمای
نکشی خسته لغته قارشى بر چاره مؤثر اولوق اوزوره

Arabien vom, Otto Weber (۸)
Islam, (Der Alte Orient), برنجی سنه جزم ۱۰
صیفه ۲۰

Grundzüge der, Bruno Meissner (۹)
babylonischen und assyrischen Plastik)
(Der Alte Orient), اون یلنجی سنه صیفه ۶۴

Brockhaus Konversations Lexikon (۱۰)

xikon, جلد ۸، صیفه ۶۳۴